

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده تحصیلات تكمیلی

سمینار کارشناسی ارشد "M.Sc."

مهندسی معدن - اکتشاف

عنوان :

تحلیلی در ارتباط با کائولن های ایران

استاد راهنما :

نگارش:

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
چکیده	۱
مقدمه	۲
فصل اول: مصارف و استاندارهای کائولن در صنعت	۳
۱-۱) آشنایی	۴
۱-۱-۱) ناخالصی ها	۵
۲-۱) مصارف صنعتی	۵
۲-۱-۱) کاغذسازی	۶
۲-۱-۲) سرامیک سازی	۷
۲-۱-۳) نسوز	۸
۲-۱-۴) مصالح ساختمانی	۹
۲-۱-۵) رنگ سازی	۱۰
۲-۱-۶) - کاربرد شیمیایی	۱۰
۲-۱-۷) لاستیک سازی	۱۱
۲-۱-۸) پلاستیک	۱۱
۲-۱-۹) داروسازی	۱۲
فصل دوم: اکتشاف کائولن	۱۵
۲-۱) منشاء کانسارهای کائولن و اهمیت صنعتی آنها	۱۶
۲-۲) پی جوئی	۱۸
۱-۲-۱) پی جوئی مقدماتی	۱۸
۱-۲-۲) پی جوئی تفصیلی	۱۸
۱-۲-۳) پی جوئی ارزیابی	۱۹
۲-۲) عملیات اکتشاف	۲۰
۱-۳-۱) اکتشاف مقدماتی	۲۰
۱-۳-۲) اکتشاف تفصیلی	۲۱
۱-۳-۳) اکتشاف تکمیلی	۲۲
۴-۲) برداشت	۲۲
۵-۲) نمونه برداری	۲۳
۵-۱) طراحی نمونه برداری سطحی	۲۳
۵-۲) نمونه گیری عمقی	۲۳

۲۴	۶-۲) تحقیقات آزمایشگاهی
۲۵	۷-۲) تحقیقات تکنولوژیکی
۲۵	۸-۲) وزن مخصوص
۲۶	۹-۲) محاسبات آماری و تخمین تغییرپذیری خواص اندازه‌گیری شده
۲۶	۱-۹-۲) تعیین عیار
۲۶	۲-۹-۲) ارزیابی اقتصادی کانسال
۲۶	۲-۹-۳) مدل محاسبه ذخیره
۲۸	فصل سوم: ارزیابی کانی شناسی و صنعتی ذخائر کائولن ایران
۲۹	۳) ارزیابی کانی شناسی و صنعتی ذخائر کائولن ایران
۳۰	۱-۳) منطقه تهران
۳۰	۱-۱-۳) یومان پائین
۳۲	۲-۱-۳) سبو بزرگ
۳۵	۳-۱-۳) آشق
۳۷	۴-۱-۳) زاویه
۴۰	۲-۳) منطقه قم
۴۰	۱-۲-۳) باقر آباد
۴۳	۲-۲-۳) کوشک نصرت
۴۷	۳-۳) اصفهان
۴۷	۱-۳-۳) ذخیره صنایع کاشی اصفهان (رباترک)
۵۰	۲-۳-۳) منطقه ویدر
۵۱	۳-۳-۳) منطقه آباده
۵۱	۱-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۱ منطقه آباده
۵۱	۲-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۲- منطقه آباده
۵۶	۳-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۳- منطقه آباده
۵۶	۴-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۴- معدن آلپکو- منطقه آباده
۵۶	۵-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۵- چهل چشممه- منطقه آباده
۵۹	۶-۳-۳-۳) اکتشاف شماره ۶- بیدک- منطقه آباده
۶۰	۴-۳) منطقه قزوین
۶۰	۱-۴-۳) معدن عبدال آباد
۶۱	۲-۴-۳) منطقه نیاق
۶۴	۳-۴-۳) نیگا
۶۵	۴-۴-۳) معدن النگیه

۶۸	۵-۴-۳) معدن قزنا داغی
۷۰	۶-۴-۳) معدن شرکت کاتازان در نزدیکی تاکستان
۷۴	۳-۵) منطقه زنجان
۷۴	۱-۵-۳) گرانیت دُران - ناحیه شاه بلاق، نزدیک دهکده مارسا
۷۷	۲-۵-۳) گرانیت دُران - نواحی دُران و سرو جهان
۷۷	۳-۵-۳) اکتشاف نزدیک دهکده ویار - کوههای سلطانیه
۷۹	۶-۳) منطقه آذربایجان شرقی
۸۰	۱-۶-۳) منطقه افکند
۸۲	۲-۶-۳) ذخیره ایسی سو
۸۴	۳-۶-۳) محلی در ۴۵ کیلومتری جنوب شرقی تبریز
۸۵	۴-۶-۳) منطقه زنوز
۹۴	فصل چهارن: معدن زنوز
۹۵	۴) معدن زنوز
۹۵	۱-۴) موقعیت جغرافیایی و شرایط زمین شناسی
۹۶	۲-۴) مقدار ذخیره و طریقه استخراج و فرآوری کائولن در معدن زنوز
۹۸	۳-۴) محصولات معدن زنوز
۱۰۳	۴-۴) مقایسه کائولن فرآوری شده معدن زنوز با کائولن دیاموند انگلستان
۱۰۵	فصل پنجم نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۰۶	نتیجه گیری
۱۰۸	منابع
۱۰۹	منابع فارسی
۱۱۰	منابع خارجی
۱۱۱	سایت های اطلاع رسانی

فهرست جداول

عنوان	شماره صفحه
جدول ۱-۱) خصوصیات فیزیکی و شیمیایی کائولن	۴
جدول ۱-۲) مصارف کائولن در صنعت مختلف	۶
جدول ۱-۳) مشخصات کائولن مصرفی در سرامیک سازی توسط تعدادی از تولیدکنندگان مهم سرامیک	۸
جدول ۱-۴) مشخصات کائولن های نسوز	۹
جدول ۱-۵) دلایل استفاده از کائولن در رنگ سازی	۱۰
جدول ۱-۶) مشخصات کائولن مصرفی توسط شرکت اینگلهارد در صنعت پلاستیکسازی	۱۱
جدول ۱-۷) مقادیر تولید و رشد جهانی کائولن	۱۳
جدول ۱-۸) مقدار کائولن تولیدی در کشورهای بزرگ تولید کننده کائولن	۱۴
جدول ۲-۱) تقسیم بندی کلی کانسارهای کائولن	۱۶
جدول ۲-۲) طبقه بندی کانسارهای اولیه کائولن	۱۷
جدول ۲-۳) طبقه بندی و خصوصیات کانسارهای ثانویه کائولن	۱۷
جدول ۴-۱) فواصل شبکه اکتشافی در مرحله مقدماتی	۲۰
جدول ۴-۲) فواصل شبکه اکتشافی در مرحله تفصیلی	۲۱
جدول ۵) روشهای ساده برداشت کائولن	۲۲
جدول ۳-۱) نتایج آزمایشگاهی نمونه های منطقه یومان پائین	۳۲
جدول ۳-۲) نتایج آزمایشگاهی نمونه های منطقه سبو بزرگ	۳۴
جدول ۳-۳) نتایج آزمایشگاهی نمونه های منطقه سبو بزرگ، جهت استفاده در سرامیک سازی	۳۵
جدول ۴-۳) نتایج آزمایشگاهی نمونه های منطقه آشق	۳۶
جدول ۴-۵) نتایج آزمایشگاهی نمونه های منطقه زاویه	۳۹
جدول ۴-۶) نتایج آزمایشگاهی نمونه های شرق باقر آباد	۴۲
جدول ۴-۷) نتایج آزمایشگاهی نمونه های کوشک نصرت	۴۴
جدول ۴-۸) نتایج آزمایشگاهی نمونه های کوشک نصرت جهت استفاده در کاغذ سازی و سرامیک سازی	۴۶
جدول ۹-۳) نتایج آزمایشگاهی نمونه منطقه ربا ترک	۴۹
جدول ۱۰-۳) نتایج آزمایشگاهی منطقه ویدر	۵۰
جدول ۱۱-۳) نتایج آزمایشگاهی اکتشاف ۱ - منطقه آباده	۵۳

۵۴	جدول ۱۲-۳) نتایج آزمایشگاهی اکتشاف ۲ - منطقه آباده
۵۵	جدول ۱۳-۳) نتایج آزمایشگاهی اکتشاف ۳ - منطقه آباده
۵۷	جدول ۱۴-۳) نتایج آزمایشگاهی اکتشاف ۴ - منطقه آباده
۵۸	جدول ۱۵-۳) نتایج آزمایشگاهی اکتشاف ۵ (چهل چشممه)- منطقه آباده
۶۲	جدول ۱۶-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن عبدالآباد - منطقه قزوین
۶۳	جدول ۱۶-۳A) نتایج آزمایش نمونه های معدن عبدالآباد جهت استفاده در صنعت کاغذ سازی
۶۴	جدول ۱۷-۳) نتایج آزمایشگاهی منطق نیاق - قزوین
۶۵	جدول ۱۸-۳) نتایج آزمایشگاهی منطقه نیگا - قزوین
۶۶	جدول ۱۹-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن النگیه- قزوین
۶۷	جدول ۲۰-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن النگیه جهت استفاده در صنایع کاغذ و سرامیک
۶۸	جدول ۲۱-۳) نتایج آزمایش نمونه معدن قزن داغی
۶۹	جدول ۲۱-۳A,B) نتایج آزمایش نمونه معدن قزنداغی جهت استفاده در صنایع سرامیک
۷۱	جدول ۲۲-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن شرکت کاتازان - قزوین
۷۲	جدول ۲۲-۳A,B) نتایج آزمایشگاهی معدن شرکت کاتازان- قروین
۷۵	جدول ۲۳-۳) نتایج آزمایشگاهی گرانیت دران- زنجان
۷۶	جدول ۲۴-۳) نتایج سرامیک و کاغذ بر روی نمونه های منطقه دران
۷۸	جدول ۲۵-۳) نتایج آزمایشگاهی منطقه ویار- زنجان
۸۰	جدول ۲۶-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن اقکند- آذربایجان
۸۱	جدول ۲۷-۳) نتایج آزمایشات بر روی نمونه های منطقه اقکند
۸۳	جدول ۲۸-۳) نتایج آزمایشات بر روی نمونه های منطقه ایسی سو
۸۴	جدول ۲۹-۳) نتایج آزمایشگاهی نمونه برداشت شده از اطراف تبریز- آذربایجان
۸۸	جدول ۳۰-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن زنوز- آذربایجان
۸۹	جدول ۳۱-۳) نتایج آزمایشگاهی معدن زنوز- آذربایجان
۹۰	جدول ۳۲-۳) ارزیابی ذخائر رسی بررسی شده
۹۹	جدول ۱-۴) استانداردهای محصول کائولن معدن زنوز جهت استفاده در تولیدات مختلف
۱۰۰	جدول ۲-۴) استانداردهای محصول فلدسپار معدن زنوز جهت استفاده در تولیدات مختلف
۱۰۱	جدول ۳-۴) استانداردهای بالکلی کائولن معدن زنوز جهت استفاده در تولیدات مختلف
۱۰۲	جدول ۴-۴) استانداردهای محصول سیلیکا معدن زنوز جهت استفاده در تولیدات مختلف
۱۰۴	جدول ۴-۵) خصوصیات فیزیکی و شیمیایی کائولن دیاموند انگلستان

فهرست شکل ها

عنوان	شماره صفحه
شکل ۱-۳) نقشه محل قرارگیری ذخائر رسی بررسی شده را نشان می دهد.	۲۹
شکل ۲-۳) مناطق بررسی شده تهران و حومه	۳۱
شکل ۳-۳) مناطق نمونه برداری در شرق باقر آباد	۴۰
شکل ۴-۳) نقشه منطقه کوشک نصرت	۴۳
شکل ۳-۵) محل نمونه برداری ها در منطقه آباده	۵۲
شکل ۳-۶) محل نمونه برداری ها در مناطق قزوین، زنجان و آذربایجان	۶۰
شکل ۷-۳) نقشه راهنمای منطقه زنوز	۸۵
شکل ۱-۴) معدن کائولن زنوز	۹۶
شکل ۲-۴) دپوهای مختلف در معدن زنوز	۹۷
شکل ۴-۳) محصولات معدن زنوز	۹۸

چکیده

هدف از اکتشاف مواد معدنی، ایجاد بخش های جدید معدنی در راستای نیاز صنعت یا صنایع پائین دستی است و این تعریف بدین معنی است که، این نیاز به ماده معدنی در صنایع پائین دستی است که انگیزه و خمیر مایه اکتشاف را تشکیل می دهد. بنابراین اقتصادی یا غیر اقتصادی (بالانس یا زبالانسی) بودن ماده معدنی وابستگی کاملی به صنایع پائین دستی دارد و مواردی همچون اختصاصات فیزیکی و شیمیایی، درجه خلوص و عیار، میزان ناخالصی، مواد مفید و مضر همراه کانه، اندازه دانه ها، ارزش ماده معدنی، ... همگی وابستگی بسیار زیادی به صنایع پائین دستی و استانداردهای مواد اولیه در این صنایع دارد. با توجه به این موضوع و کاربرد گسترده کائولن در صنایع مختلف و لزوم آگاهی از استانداردهای مورد نیاز در صنایع در مبحث پیش رو به بررسی استانداردهای مورد نیاز این ماده معدنی غیرفلزی در صنایع پائین دستیش پرداخته و سپس روش های سامانمند و طریقه اکتشاف کائولن از پی جوئی کلی تا اکتشاف تفصیلی را بررسی می کنیم و در ادامه به مطالعه موقعیت کانسارهای کائولن ایران و خصوصیات کانی شناسی آنها پرداخته و شرایط این ذخائر را جهت استفاده در صنایع مختلف بررسی می کنیم.